

Úvodné slovo.....	9
-------------------	---

• ŠTÚDIE •

Nárečové texty vo vedeckých archívoch – svedectvo nehmotného dedičstva (M. Smatana)	16
„Malý človek“ vo veľkej vojne (R. Holec).....	35
Folkloristická hodnota ústnych naratívov o prvej svetovej vojne (H. Hlôšková)	49

• ANTOLÓGIA NÁREČOVÝCH TEXTOV •

A PRIŠIEL ROK ŠTRNÁSTY...

1.1. V Sarajeve sa stala jedna neslýchaná vec (<i>Bzince pod Javorinou</i>)	66
1.2. Ako som rukoval do prvej svetovej (<i>Lopašov</i>).....	67
1.3. Keď zastrelili Ferdinanda (<i>Veľký Lom</i>).....	68
1.4. Aj mne sa tej vojny ušlo (<i>Bzince pod Javorinou</i>)	72
1.5. Cez vojnu som bol v Amerike (<i>Ratkovo</i>)	73
1.6. Z Ameriky do vojny (<i>Likavka</i>)	73
1.7. Nech žije vojna! (<i>Poriadie</i>).....	75

NA FRONTE VO VOJENSKÝCH BAGANČIACH

1.8. Nemá ruma, nemá šturma (<i>Brezno</i>)	78
1.9. To boli tie zážitky sveta (<i>Dvorany nad Nitrou</i>).....	79
1.10. Vojak a sviňa – to je jeden diabol (<i>Široké</i>).....	79
1.11. Aj ja som bol vo vojne (<i>Veľké Uherce</i>)	80
1.12. Päť rokov v prvej svetovej (<i>Bijacovce</i>).....	82
1.13. Doba válečná (<i>Horná Mariková</i>).....	84
1.14. Krajčír vo vojne a v zajatí (<i>Valča</i>)	86
1.15. Tri vystrelené kone (<i>Zombor</i>)	88
1.16. Ako som zháňal korisť (<i>Smolinské</i>).....	90
1.17. Keď som sa vrátil z frontu, moja baba ma nepoznala (<i>Riečnica</i>).....	92
1.18. Pánubohu do okien (<i>Šterusy</i>)	93
1.19. Nech radšej padnem do zajatia (<i>Vištuk</i>)	95
1.20. Na Vianoce v Čiernom mori (<i>Krškany</i>)	97
1.21. Až na Krymský polostrov (<i>Senné</i>)	98
1.22. Sám cisár ma potľapkal (<i>Horná Krupá</i>).....	99
1.23. Odhodme gvery a poďme do Rusie (<i>Ostrovany</i>).....	101
1.24. Živý či mŕtvy (<i>Hul</i>)	104
1.25. Hnali nás ako dobytok na jatky (<i>Lascov</i>)	105
1.26. Keď najväčšími strieľali, začal som spievať (<i>Likavka</i>)	105
1.27. Predsa sme sa dožili (<i>Dolná Krupá</i>).....	108
1.28. Už viac spolu piť nebudeme (<i>Slovany</i>)	109
1.29. Strašne horké víno bolo v tom Taliansku! (<i>Dolná Súča</i>)	111
1.30. Dobré, že žijem (<i>Polerieka</i>).....	112
1.31. Keď ti rozkážu, musíš ísť (<i>Rozbehy</i>)	114
1.32. Na jedno ráno nikdy nezabudnem (<i>Bánová</i>)	116
1.33. Kragujevacká vzbura (<i>Dolný Hričov</i>)	117
1.34. Na stĺpky nás vešali (<i>Šarišské Dravce</i>).....	118
1.35. To neboli nepriatelia (<i>Veľká Lehota</i>)	120
1.36. Ako nás zajali (<i>Modra</i>).....	120
1.37. Stretnutie s ujcom (<i>Šterusy</i>).....	122

1.38. Ťažké rozhodovanie (<i>Veľké Uherce</i>).....	124
1.39. Deväťsto kilometrov pešo (<i>Zombor</i>).....	125
1.40. Kamarát sa už nikdy nenavrátil (<i>Myslava</i>).....	126

AJ DOMA SA BOJOVALO

1.41. Všetko trápenie zostalo na mne (<i>Dolné Orešany</i>)	130
1.42. Útecha raneného (<i>Opatovce nad Žitavou</i>)	131
1.43. Keď tatíčko odišli na vojnu (<i>Bzince pod Javorinou</i>)	133
1.44. Od tých žobrákov som ušiel (<i>Topolčianky</i>).....	133
1.45. V obchode v Rusku (<i>Lazany</i>).....	135
1.46. Keď nebola požíveň (<i>Zombor</i>).....	135
1.47. Cez vojnu sa ani prídel nedostával (<i>Ružindol</i>)	136
1.48. Ako som si muža na fronte našla (<i>Kokava nad Rimavicou</i>).....	137
1.49. Všetky ženy sa mali čo oháňať (<i>Sereď</i>)	139
1.50. Takú mám spomienku (<i>Osikov</i>)	139

TAKÁ TO BOLA VOJNA

1.51. Na víťazstvo dal dvestotisíc (<i>Smolenice</i>).....	142
1.52. Ako bola žena padnutého muža hľadať (<i>Gemerský Milhost'</i>)	143
1.53. Deti nevedeli, aká tam vojna bola (<i>Lamač</i>).....	144
1.54. Akým som bol verným legionárom (<i>Vyšný Slavkov</i>)	145
1.55. Keď sme šmuglovali (<i>Záhorská Ves</i>)	148
1.56. Z osemnásteho roku (<i>Sotina</i>)	149

MÔJ VOJNOVÝ PRÍBEH

1.57. Čo som zažil v Rusku (<i>Likavka</i>)	152
1.58. Išiel som šesťnásť dní a šesťnásť nocí peši (<i>Kovarce</i>).....	157
1.59. I na vojne sme Vianoce svätili (<i>Pongrácovce</i>).....	161
1.60. Ako sme sa zachránili pred hladom na rumunskom fronte (<i>Prosieky</i>).....	165
1.61. Bola i nebola strašná tá vojna (<i>Stará Turá</i>)	172
1.62. Moja história od začiatku války (<i>Bzince pod Javorinou</i>)	174
1.63. Čo som prežil, to by som nikomu neprial (<i>Žaškov</i>)	181
1.64. Takéto veci sa odohrávali (<i>Černová</i>).....	189
1.65. Gul'ka v nohe mi ostala na pamiatku (<i>Baldovce</i>).....	192
1.66. Tá prvá vojna... (<i>Krásna Lúka</i>)	198

• SLOVNÍK •

Zo slovnej zásoby z obdobia prvej svetovej vojny (K. Balleková)	206
---	-----

• Z VOJENSKEJ KOREŠPONDENCIE •

Z vojenskej korešpondencie.....	238
---------------------------------	-----

• ZOZNAMY A POUŽITÉ PRAMENE •

ZOZNAM TEXTOV.....	244
ZOZNAM ÚRYVKOV	247
ZOZNAM PIESNÍ.....	248
ZOZNAM ROZPRÁVAČOV S PRÍSLUŠNOSŤOU K LOKALITE	249
ABECEDNÝ ZOZNAM OBCÍ.....	252
ZOZNAM ZNAČIEK OKRESOV A STOLÍC.....	253
LITERATÚRA A PRAMENE.....	254
ZHRNUTIE.....	256
SUMMARY	258